

СЕКЦІЯ «ОХОРОНА ПРАЦІ»

УДК 331.45

Журавель М. О.¹, Журавель С. М.², Лазуткін М. І.³, Коваленко Є. В.⁴

¹ старш. викл. НУ «Запорізька політехніка»

² старш. викл. НУ «Запорізька політехніка»

³ канд. техн. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

⁴ студ. гр. ГФ-211м НУ «Запорізька політехніка»

ЗОВОВ'ЯЗАННЯ УКРАЇНИ З ОХОРОНИ ПРАЦІ, ЯК КРАЇНИ, ЯКА ПІДТРИМАЛА ВИМОГИ КОНВЕНЦІЇ МОП 2006 РОКУ ПРО ОСНОВИ, ЩО СПРИЯЮТЬ БЕЗПЕЦІ ТА ГІГІЄНІ ПРАЦІ

Конвенція 2006 року про основи, що сприяють безпеці та гігієні праці, має обов'язкову силу тільки для тих держав-членів Міжнародної організації праці (далі – МОП), чиї документи про ратифікацію зареєстрував Генеральний директор Міжнародного бюро праці.

Україна, належить саме до цих держав, оскільки вона приєдналася до Конвенції МОП 2006 року про основи, що сприяють безпеці та гігієні праці і 15 червня 2006 року ратифікувала її, як Конвенцію про основи, що сприяють безпеці та гігієні праці № 187 [1] (далі – Конвенція № 187). Тим самим Україна взяла на себе ряд зобов'язань, а саме:

1. Кожна держава-член, яка ратифікує цю Конвенцію, сприяє постійному вдосконаленню безпеки і гігієни праці з метою попередження випадків виробничого травматизму, професійних захворювань і загибелі людей на виробництві за допомогою розробки, на основі консультацій з найбільш представницькими організаціями роботодавців і працівників, національної політики, національної системи і національної програми.

2. Кожна держава-член вживає активних заходів в мету поступового створення безпечного і здорового виробничого середовища за допомогою національної системи і національних програм в галузі безпеки та гігієни праці, беручи до уваги принципи, закладені в актах МОП, що мають відношення до основ, що сприяють безпеці та гігієні праці.

3. Кожна держава-член, на основі консультацій з найбільш представницькими організаціями роботодавців і працівників, проводить періодичні перевірки заходи, які можна було б почати з метою ратифікації відповідних конвенцій МОП з питань безпеки та гігієни праці.

Крім того, в національній політиці України, щодо безпеки та гігієни праці, необхідно врахувати наступне:

1. Кожна держава-член сприяє безпечному й здоровому виробничому середовищу за допомогою розробки національної політики.

2. Кожна держава-член на всіх відповідних рівнях сприяє і прагне до досягнення реалізації права працівників на безпечне й здорове виробниче середовище.

3. При розробці своєї національної політики кожна держава-член, з урахуванням своїх національних умов і практики, а також на основі консультацій з найбільш представницькими організаціями роботодавців і працівників, сприяє основоположним принципам, таким як:

- оцінка професійних ризиків або небезпек;
- боротьба з професійними ризиками або небезпеками в місці їх виникнення;
- розвиток національної культури профілактики в галузі безпеки та гігієни праці, яка включає інформацію, консультації та підготовку.

При розробці національної системи безпеки та гігієни праці також необхідно враховувати вимоги Конвенції № 187 [1], а саме, що кожна держава-член створює, підтримує, поступово розвиває і періодично переглядає національну систему безпеки та гігієни праці на основі консультацій з найбільш представницькими організаціями роботодавців і працівників.

Згідно вимог Конвенції № 187 [1], національна система безпеки та гігієни праці, крім іншого, повинна включати:

- законодавчі та нормативні правові акти, колективні договори, у відповідних випадках, і будь-які інші відповідні акти з безпеки та гігієни праці;
- орган чи відомство, або органи чи відомства, що відповідають за питання безпеки та гігієни праці, створені у відповідності до національного законодавства та практики;
- механізми для забезпечення дотримання національних законодавчих і нормативних правових актів, включаючи системи інспекції;
- заходи, спрямовані на забезпечення співробітництва на рівні підприємства між його керівництвом, працівниками та їх представниками в якості основного елемента заходів профілактики на виробництві.

Національна система безпеки та гігієни праці, у відповідних випадках, повинна включати:

- національний тристоронній консультативний орган або органи, що займаються питаннями безпеки та гігієни праці;
- інформаційні та консультативні послуги з питань безпеки та гігієни праці;
- професійну підготовку з питань безпеки та гігієни праці;
- служби гігієни праці відповідно до національного законодавства та практики;
- науково-дослідні роботи в галузі безпеки та гігієни праці;

- механізм, що дозволяє здійснювати збір та аналіз даних про випадки виробничого травматизму і професійних захворювань, беручи до уваги відповідні акти МОП;

- положення, що передбачають співробітництво з відповідними системами страхування або соціального забезпечення, які охоплюють випадки виробничого травматизму і професійних захворювань;

- допоміжні механізми, спрямовані на поступове поліпшення умов у галузі безпеки та гігієни праці на мікропідприємствах, а також на малих і середніх підприємствах і в неформальній економіці.

Вимоги та рекомендації Конвенції № 187 [1] також необхідно враховувати при розробці національної програми з безпеки і гігієни праці, а саме, що кожна держава-член розробляє, виробляє, стежить за виконанням, оцінює і періодично переглядає національну програму з безпеки та гігієни праці на основі консультацій з найбільш представницькими організаціями роботодавців і працівників.

Якщо Національна програма з безпеки та гігієни праці, розроблена відповідно до вимог Конвенції № 187 [1], вона:

- сприяє розвитку національної культури профілактики в галузі безпеки та гігієни праці;

- вносить вклад в захист працівників завдяки ліквідації або зведення до мінімуму, наскільки це практично можливо, виробничих ризиків і небезпек, відповідно до національного законодавства та практики, з метою попередження виробничого травматизму, професійних захворювань і загибелі людей на виробництві, а також сприяння безпеці та гігієни праці на робочому місці;

- розробляється і переглядається на основі аналізу національної ситуації в сфері безпеки і гігієни праці, включаючи аналіз національної системи безпеки та гігієни праці;

- включає завдання, цілі та показники результативності;

- підкріплюється, наскільки це можливо, іншими додатковими національними програмами і планами, що сприяють поступовому забезпеченню безпечного й здорового виробничого середовища.

Для Національної програми з безпеки та гігієни праці, повинна бути забезпечена широка гласність і, в міру можливості, вона затверджується і вводиться в дію вищими органами державної влади.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Про основи, що сприяють безпеці та гігієни праці : МОП 187. [Чинний від 2006-06-15]. Брюссель. : МОП, ВР України, 2006. Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_515. (Конвенція).